

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci **žalobce: G. R.**, zast. Mgr. Anetou Bendovou, advokátkou se sídlem U Soudu 388, Hradec Králové, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2015, č. j. OAM-15/ZA-ZA14-ZA05-2015, ve věci mezinárodní ochrany, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

Toto rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech. Uvedl, že správní orgán nesprávně posoudil otázku, zda mu v případě návratu do vlasti hrozí nějaké nebezpečí, které by bylo zaviněno mezinárodním konfliktem či vnitřním ozbrojeným konfliktem. V případě návratu zpět na Ukrajinu se obává odvodu do armády, i když nikdy nepodstoupil vojenský výcvik (ze zdravotních důvodů). Situace v jeho vlasti je nejistá, v některých částech ji považuje za ozbrojený konflikt. Správní orgán však smetl jeho obavy ze stolu s odůvodněním, že se vyhýbá vojenské povinnosti. S takovým závěrem nesouhlasí,

na Ukrajinu se nechce vrátit z obavy o život, byl by poslán na jistou smrt. Z uvedených důvodů žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a vadné, navrhl proto, aby jej soud zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, s níž nesouhlasí, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Uvedl, že zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí. Žalovaný trvá na tom, že samotné povolání k výkonu vojenské služby není pronásledováním z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské skupině nebo politického přesvědčení, byť by výkon této služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích či válečném konfliktu. K obavám žalobce z odvodu do armády zopakoval jako v napadeném rozhodnutí na straně 5 a 6, že branná povinnost patří k základním státoobčanským povinnostem, což uznává nejen Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (Ženevská konvence), ale i Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Odkázal v této souvislosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 321/2004 ze dne 22. 12. 2004, v němž je uvedeno: *„Neexistence ustanovení, které by zaručovalo právo nevykonávat vojenskou službu sama o sobě důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu není. Pokud se stěžovatel dovolává nepřijemností v případě výkonu vojenské služby, případně obav z jejího nenastoupení, pak tato obava nezakládá odůvodněný strach podřaditelný pod §12 zákona o azylu. Konečně i v zemi, kde se stěžovatel domáhá udělení azylu, je nenastoupení vojenské služby pokládáno za trestný čin, jakkoliv je zde možnost náhradní vojenské služby dlouhodobě umožněná, a tento trestný čin zůstává zachován, jakkoliv dokonce povinnost základní vojenské služby byla zrušena.“* Pokud jde o aktuální politickou bezpečnostní situaci, žalovaný ji vyhodnotil způsobem odpovídajícím dostupným informacím, které jsou s ohledem na vývoj situace na Ukrajině přiměřeně aktuální. Za situace, kdy se žalobce vědomě nelegálně zdržoval na území České republiky (dále jen ČR), mu musela být známa skutečnost, že se vystavuje nebezpečí potenciálního vyhoštění z jejího území a nelze se v jeho případě dovolávat společenské či pracovní integrace. Žalovaný v této souvislosti uvedl, že Městský soud v Praze ve svém rozsudku č. j. 4 Az 9/2010 ze dne 24. 2. 2011 stanovil, že, *„v případě, kdy zamýšlí cizí státní příslušník realizovat svůj rodinný život na území České republiky, má možnost využít k tomu standardních institutů, které mu český právní řád prostřednictvím zákona o pobytu cizinců právě za tímto účelem poskytuje, nikoli se snažit o jejich obcházení. Pokud vlastní vinou přestal splňovat podmínky stanovené českým právním řádem pro pobyt cizinců na území, nelze v tom spatřovat porušení mezinárodních závazků ze strany České republiky.“* Žalovaný uzavřel, že mezinárodní ochrana k legalizaci pobytu neslouží. K těmto účelům slouží zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, jehož institutů mohl žalobce využít. Podle žalovaného nebylo žalobou zpochybněno rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany žalobci, a proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů,

příčemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě rozhodl při jednání.

V přezkumném řízení soud ověřil ze správního spisu následující rozhodné skutečnosti.

Žalobce již v minulosti žádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR, jeho první žádost ze dne 2. 4. 2003 byla rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 4. 2003 zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu v tehdy platném znění (tj., že neuvedl skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12). Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 16. 12. 2003 jeho žalobu zamítl a Nejvyšší správní soud rozhodnutím ze dne 14. 7. 2004 odmítl jeho kasační stížnost proti uvedenému rozsudku.

V současné druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 7. 1. 2015 a následném pohovoru provedeném stejného dne žalobce uvedl, že má ukrajinskou národnost, vyznává křesťanskou pravoslavnou víru, je rozvedený, nyní není členem žádné politické strany ani organizace. V minulosti byl členem Strany zelených a kandidátem na poslance do parlamentu v Černovické oblasti (2001-2002), ve volbách neuspěl. Kvůli své politické činnosti ve vlasti žádné problémy neměl. Není a nebylo proti němu vedeno trestní stíhání. Vojenskou službu nikdy nevykonal ze zdravotních důvodů. V ČR počítá s pomocí svého bratra, který od roku 2004 žije v Praze, má zde manželku a dítě (oba jsou občany ČR). Chtěl by s bratrem podnikat. Před odchodem z vlasti žalobce žil v obci Černovice na západní Ukrajině, kde dosud žijí jeho rodiče. Z vlasti naposledy odcestoval 29. 5. 2013 kvůli práci domluvené v Polsku. V prosinci 2013 z důvodu nedostatku práce v Polsku přijel za bratrem do ČR, v té době již neměl platné vízum. Bratr zjišťoval možnosti legalizace pobytu, ale nešlo to, bylo to příliš složité. Nyní se rozhodl požádat o mezinárodní ochranu, protože obdržel správní vyhoštění a na Ukrajinu se vrátit nechce, dále z důvodu probíhající války na Ukrajině a s tím spojené obavy z povolání do armády. Od rodičů se dozvěděl, že mu někdy v září nebo říjnu 2014 přišlo dvakrát předvolání do armády. Základní vojenskou službu nevykonal, do armády vstoupit nechce, je to cesta na smrt. Dále uvedl, že za nenastoupení k výkonu vojenské služby lze uložit trest odnětí svobody od 5 do 8 let. V případě návratu se obává smrti, pokud by nastoupil do armády nebo vězení v případě jejího nenastoupení. Nechce jít do války a zabíjet lidi. Za nelegální pobyt v ČR mu bylo uloženo správní vyhoštění a výjezdní příkaz do 26. 12. 2014. Na Ukrajinu nevycestoval, bál se vrátit z důvodů, které uvedl. Svůj zdravotní stav označil za dobrý.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel ze Zprávy o stavu lidských práv na Ukrajině Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 16. 9. 2014, Zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině (za období od 21. 11. 2013 do 5. 5. 2014), ze dne 19. 9. 2014, informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) „Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině“- aktualizace č. 1, ze dne 1. 7. 2014, Informací MZV ČR č.j. 98524/2014-LPTP ze dne 16. 4. 2014, č.j. 98525/2014-LPTP ze dne 29. 5. 2014 a č.j. 110105/2014-LPTP ze dne 1. 8. 2014, Zprávy CRS pro

Kongres USA, Steven Woehrel, Ukrajina: „Současné otázky a politika USA“, ze dne 24. 3. 2014, zprávy organizace Freedom House „Svoboda ve světě – Ukrajina“ z ledna 2014, z informací Infobanky ČTK – „Země světa, Ukrajina“- aktuální znění. Dále vycházel ze spisového materiálu k předchozí žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a závazného stanoviska k možnosti vycestování cizince č.j. KRPA-479618/ČJ-2014-000022 (ve věci řízení o správním vyhoštění žalobce). Žalobce využil možnosti dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu a s některými informacemi se seznámil. Zavázal se doložit materiál o situaci na Ukrajině. Ve stanovené lhůtě tak však neučinil.

Při jednání soudu zástupci účastníků setrvali na svých návrzích, které shodně s písemnými podáními přednesli. Zástupkyně žalobce dále uvedla, že žalovaný nesprávně posoudil situaci na Ukrajině, dle názoru žalobce se jedná o ozbrojený konflikt, který překračuje hranice státu a lze hovořit o mezinárodním konfliktu. Dochází k porušování mezinárodního válečného práva, žalobce odmítá svou účast v takovém ozbrojeném konfliktu, kde by musel porušovat mezinárodní válečné právo. I z médií je známo, že dochází k uplatňování kazetové munice, přičemž neprobíhá žádný vojenský výcvik osob povolaných k výkonu vojenské služby dekrety prezidenta republiky. Ukrajínští občané jsou tak vystavováni ze strany ukrajinské vlády ohrožování zdraví a života. Žalobce má obavy před ohrožením těchto hodnot a žádá o udělení mezinárodní ochrany. Je toho názoru, že v případě odmítnutí splnit pokyny jako voják povolaný do armády by byl vystaven postihu za neuposlechnutí rozkazu či případnou dezerci, event. odmítnutí nastoupení vojenské služby a hrozil by mu trest, který by fakticky vedl k porušení lidských práv. Pokud by žalovaný v rámci správního řízení nevyhodnotil tento důvod jako relevantní dle ustanovení § 12 zákona o azylu, žalobce je přesvědčen, že se žalovaný měl zabývat jeho situací ve vztahu k § 14 zákona o azylu, byť si je vědom toho, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Má však za to, že v jeho případě jsou dány důvody pro aplikaci § 14 zákona o azylu, jakož i důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, když žalovaný se ve vztahu k provedeným důkazům a tvrzením žalobce dostatečně nevypořádal s nebezpečím vzniku vážné újmy v případě jeho návratu do vlasti. Navrhuje proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovaného k dalšímu řízení.

Žalovaný serval na svém názoru vysloveném v napadeném rozhodnutí, odkázal na obsah správního spisu a písemné vyjádření k žalobě. K namítanému nevypořádání se s bezpečnostní situací na Ukrajině uvedl, že žalovaný tuto situaci nepřetržitě monitoruje a jeho závěry jsou podpořeny stanoviskem Ministerstva zahraničních věcí. Na základě dotazu žalovaného vojenské oddělení zastupitelského úřadu v Kyjevě poskytlo odpovědi na dvě základní otázky. Bezpečnostní situace na Ukrajině se výrazně pozitivně zlepšila, kdy zlepšení spočívá zejména v tom, že byla zřízena vojenská prokuratura, která postihuje pouze ty občany, kteří si nepřevzali povolávací rozkaz a nenastoupili k výkonu vojenské služby, a to odnětím svobody na 2-5 let a dále v tom, že byl přijat zákon o civilní službě, který umožňuje alternativní službu v nemocnici nebo jiném obdobném zařízení. Pokud jde o účast v bojích na východě Ukrajiny, lze tak učinit pouze na základě souhlasu dotyčné osoby a po tříměsíčním výcviku. K výkonu vojenské služby, jako plnění státoobčanské povinnosti pak žalovaný odkázal na judikaturu NSS. Žalovaný kontinuálně zabezpečuje hodnocení situace na Ukrajině v intencích judikatury NSS a mezinárodních závazků.

Bezpečnostní situace a její vývoj je pak doplněna i zprávami řady vládních i nevládních organizací a Ministerstva zahraničních věcí. Navrhl zamítnutí žaloby.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že **žaloba není důvodná**.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování vztahuje pouze na část území státu.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce učiněných v řízení o mezinárodní ochraně, na základě výše uvedených informací o zemi původu, přihlédl i ke spisovému materiálu z předchozí žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobce neuváděl žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány své země původu. Nelze proto dospět k závěru, že by byl ve vlasti pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení dle názoru soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b)

zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Z výpovědi žalobce bylo jednoznačně prokázáno, že z vlasti odjel kvůli práci, kterou si domluvil v Polsku, tedy z důvodů azylově irelevantních. Pro pobyt v ČR, kam přijel za bratrem kvůli nedostatku práce v Polsku, neměl platné povolení, čehož si byl od počátku vědom a jak uvedl, možnosti legalizace pobytu (jak je zjišťoval jeho bratr) byly obtížné. O mezinárodní ochranu žalobce požádal až v okamžiku, kdy mu po udělení správního vyhoštění a výjezdního příkazu hrozil návrat do země původu. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 423/2004 ze dne 20. 10. 2005 a č. j. 2 Azs 137/2005 ze dne 9. 2. 2006 (všechny zde citované rozsudky jsou dostupné na www.nssoud.cz), v nichž se uvádí, že *„o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 119/2004 ze dne 13. 1. 2005 je uvedeno: *„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“* Soud přisvědčuje učiněnému závěru žalovaného, že jediným důvodem podané žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha žalobce o legalizaci pobytu, kterou však nelze podřadit pod výše uvedené taxativně vymezené důvody pro udělení azylu dle § 12 cit. zákona. Z již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že snaha o legalizaci pobytu nemůže být azylově relevantním důvodem (viz např. rozsudek ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69 či ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94). Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí (strana 5 a 8) vypořádal i se žalobcem uváděnou obavou z nástupu vojenské služby v souvislosti s aktuálním vývojem bezpečnostní situace na Ukrajině. Soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že branná povinnost je zcela legitimní i podle mezinárodních úmluv, jimiž je ČR vázána (Ženevské úmluva, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod). Soud odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se opakovaně zabýval problematikou odmítání nástupu vojenské služby jakožto azylově relevantního důvodu (žalobce neuvedl, že by vojenskou službu odmítal z důvodu svědomí nebo náboženského vyznání). Lze tak odkázat např. na rozsudek č. j. 5 Azs 4/2004-49 ze dne 29. 3. 2004, v němž se uvádí: *„Odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím“* nebo na rozsudek č. j. 2 Azs 17/2012-44 ze dne 7. 8. 2012, kde je uvedeno: *„Samotné odmítání vojenské služby odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.“* Uvedené závěry lze vztáhnout i na projednávanou věc. Soudu pak nezbyvá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud ztotožňuje.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. Azs 8/2004 ze dne 11.3. 2004, v němž se podává: „*Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu*“. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace a zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný. Soud tak uzavírá, že žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu

takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Podle § 14b odst. 4 zákona o azylu v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není, přičemž konstatoval, že žalobce v zemi původu nikdy neměl žádné potíže se státními orgány, ve vlasti proti němu nebylo a není vedeno trestní stíhání. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že v době rozhodování o žádosti žalobce na Ukrajině neprobíhal takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Opětovně se vyjádřil k otázce povolání do armády (jako výše) se závěrem, že povinnost vykonat vojenskou službu ani případný postih v případě odmítnutí nastoupit k jejímu vykonání nelze vnímat jako vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Krajský soud na základě zpráv opatřených žalovaným, skutečností známých mu z úřední činnosti v jiných věcech žadatelů o mezinárodní ochranu z Ukrajiny a na podkladě rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z poslední doby (posuzujících aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině), konstatuje, že nelze přisvědčit tvrzení žalobce o existenci ozbrojeného konfliktu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu v zemi jeho původu. Zhoršená bezpečnostní situace přetrvává pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, tedy na

jihovýchodě země, situace na západě a středu země je klidná. Ze správního spisu a výpovědí žalobce je zřejmé, že žil v obci Černovice v Černovické oblasti, tedy v západní části Ukrajiny, kde je situace klidná. Krajský soud konstatuje, že Nejvyšší správní soud k bezpečnostní situaci na Ukrajině uvedl, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ (podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015 č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, či usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26). Na uvedená rozhodnutí odkazuje Nejvyšší správní soud i ve svých pozdějších rozhodnutích, je tedy zřejmé, že i rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu při hodnocení bezpečnostní situace na Ukrajině aktuálně nedoznala žádných změn. Žalobce žádné individualizované nebezpečí plynoucí pro něho z ozbrojeného konfliktu probíhajícího na Ukrajině netvrdil (s výjimkou povolání k výkonu vojenské služby - k uvedenému viz výše). Soud po zhodnocení výpovědí žalobce, hlavního motivu jeho odchodu z vlasti, důvodů podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a výše citovaných informací, nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle 14a odst. 2 zákona o azylu. Pro úplnost soud konstatuje, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana ve smyslu tohoto ustanovení. Se závěry žalovaného a podrobným odůvodněním i této části rozhodnutí se soud plně ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, tak, jak připouští rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, č.j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, dle něhož „je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.“

Krajský soud uzavírá, že neshledal žalobou vytýkané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 19. února 2016

JUDr. Ivona Šubrtová, v. r.
samosoudkyně